

VESELJE V TRETJEM ŽIVLJENJSKEM OBDOBJU

Lani je minilo petindvajset let, odkar v Mariborski knjižnici poteka Univerza za tretje življenjsko obdobje, letos pa sedemdeset let od ustanovitve Mariborske knjižnice. Praznujemo tudi mi, vsi tisti in tiste, ki redno zahajamo v njene s knjigami natrpane prostore, beremo in se tako ali drugače izobražujemo.

Na tečaju španščine, ki ga vodi profesor iz okolice Madrida, zdaj Mariborčan in Štajerec, prijazni in prikupni Emilio Abarca Campos, nam je tako lepo, kot da bi bilo naše sedanje življenjsko obdobje prvo, no, ali pa vsaj drugo. Zgodi se, da kdo od nas ne napravi domače naloge, toda za to ne dobi minusa ali slabe ocene. Emilio mu ničesar ne očita in ga ne pokara. Morda smo se malce pootročili. Spet smo v šolskih klopeh, slišati je klepetanje, ki se včasih oglašča kot brenčanje ali pa postane tako glasno, da preglasi profesorjevo prizadevanje. Po učilnici ne mečemo krede, ker je pač nimamo. Pozdravlja nas pametna elektronska tabla, ki ob nepravilnem dotiku razkrije tudi kako Emilievo zasebno zadevo. Ker nismo radovedni, se delamo, kot da je nismo opazili.

Emilio je v naše življenje vstopil po naključju. Ko je Mariborska knjižnica objavila, da se bo leta 2013 začel tečaj španskega jezika, se nas je kar nekaj prijavilo. Ob prvem in drugem srečanju še ni bilo dogovora, ali bo tečaj sploh zaživel. Neka profesorica, ki nas je prišla pogledat, je menila, da nas je premalo – plačilo za njeno poučevanje bi bilo bolj skromno. V tretje gre rado, in prišel je Emilio, ožarjen s španskim soncem, duhovit, poln znanja in esprija. S svojo toplino in optimizmom nas je že ob prvem srečanju osvojil. Veselimo se torkov, saj smo se spoprijateljili in se zblížali med seboj. V Španiji velja, da so prijatelji mojih prijateljev tudi moji prijatelji (seveda imam v mislih tudi ženski spol). Vse to se nam v resnici dogaja – Emilio nas je povabil celo na svojo poroko. Z bodočo slovensko ženo se je kot študent izmenjave seznanil na Lentu. Kje pa drugje? Tam se dogaja prav vse. Ko je v Mariboru odprl svojo turistično ponudbo Marcos Tavares, kapetan mariborskih nogometnih vijolic, smo se srečali tudi z njim, bili smo zraven in gostoljubno sprejeti – s šampanjcem, pršutom in španskim pecivom. Tudi rojstvo Emilievih hčerkic, Hane in Daniele, smo doživljali skupaj. Mariborska knjižnica nam je omogočila, da so torki polni smeha, novih španskih besed in stavkov, naklonjenosti in lepih občutkov. Tudi v tretjem življenjskem obdobju so stvari lahko postavljene na pravo mesto.

Lani smo se zbrali v stari dvorani nekdanjega lutkovnega gledališča. Kaj vse je bilo mogoče izvedeti od nastopajočih! Pripovedovalke so poznavalsko in zbrano govorile o antični književnosti, druge so obredle že skoraj vse koticke naše lepe Slovenije in so imele o izletih veliko povedati, tretje so zapele v tujih jezikih. Skupina nemškega jezika je bila še posebej duhovita in domiselna. Očitno je bilo, da v tretjem življenjskem obdobju prevladujejo ženske, take, polne energije in zanosa. Zakaj je med nami tako malo moških? Kam so se poskrili? Kje so se potuhnili? Ali morda posedajo pred televizorji, pijejo pivo in se kujajo, da jo je mladost popihala? Kar ušla jim je, njim pa je tesno pri srcu. V nasprotju z njimi pa se ženske ne damo. Tudi beseda knjižnica je ženskega spola, in knjiga tudi. Tu smo in uživamo, sprejemamo, kar se nam ponuja, knjige, učenost, druženje in vse mogoče. Skušamo ujeti in zapolniti leta, ki so še pred nami. Nikoli se ne ve, koliko se jih bo natrosilo.

Na jubilejni prireditvi smo zapeli pesem, recitali in pripovedovali. Saj bi še zaplesali, če bi bil oder nekoliko večji. Za lutke je bilo v preteklosti dovolj prostora, mi pa ga potrebujemo več, kot kaka optimistična marioneta, saj leta pač napravijo svoje. Da, svobodni in neobremenjeni ljudje potrebujemo veliko prostora.

Tudi v svet se je treba odpraviti. V naši skupini so same svetovljanke in svetovne popotnice, imamo pa tudi dva simpatična moška, ki sta prav takšna. Sesti na letalo in odleteti v eksotične kraje je zanje mala malica (priznam, da ne spadam med te odločne in vedoželjne popotnice in popotnika). Bojan skrbi za organizacijske zadeve, Branko nam prinaša med, ki ga kot vesten čebelar prideluje kar sam, in tako dobro obvlada špansko, da se mu res ne bi bilo treba učiti tega jezika. Najbrž je med nami zaradi dobre družbe. Tudi Silva ima s španskim jezikom bogate izkušnje in kaže veliko znanja. Članice in člana naše španske skupine so obredli že skoraj ves svet. Videli so muzeje, galerije in cerkve, poznajo zemljepis, celo to vedo, v kateri restavraciji ali gostilni je mogoče naročiti najboljšo hrano in opojno pijačo. Tudi v Španijo so se odpravili, in to celo že večkrat. Zdaj se že dobro sporazumevajo v tem lepem Lorcovem jeziku. Dragica je prehodila romarsko pot Camino, Zora ve vse o književnosti in vodi pogovore o novih knjigah (s potovanja po Španiji mi je prinesla Nerudove pesmi), Erika je znana pediatrinja, Marina obdeluje svoj dišeči vrt, poje v pevskem zboru in pleše orientalske plese, Veronika je vzorna učenka španščine in tudi izvrstna slikarka, Dunja zmeraj vse zna, arhitektki Alenki ni vseeno za podobo našega Maribora in si dejavno prizadeva na tem področju. Ko se vrnejo s slikovitih potovanj, nam pripravijo referate in omogočijo, da lahko tudi tisti, ki tičimo samo doma, izvemo kaj o lepoti in pisanosti sveta. Tukaj pa ne bi smela uporabiti prve osebe množine, ampak kar prvo osebo ednine – kar samo sebe, kvečjemu še pisateljico Erico Jong in najin strah pred letenjem.

Emilieva punčka Hana, ki je svojemu očku sedela v naročju, je ves čas ploskala. Prav vse ji je bilo všeč, učenje, radoživost, druženje in prijateljstvo. Zdaj je še majhna, toda prišel bo čas, ko si bo v Mariborski knjižnici tudi sama kaj izposodila, najbrž slikanico z živobarvnimi podobami. Deklica se je smejala, oči so ji žarele. Bili smo skupaj. Nerganje, negotovanje in kritiziranje, kako je pri nas prav vse zanič, so se porazgubili zunaj knjižničnih zidov. Besed, ki udarjajo z nestrpnostjo, sovraštvom in ozkosrčnostjo, ni bilo slišati. Zbrali smo se ljudje dobre volje in dobronamerni, z zaupanjem in upanjem. Tako blagi smo in že skoraj srečni, morda tudi malce naivni, saj še vedno verjamemo, da bodo v našem mestu končno našli denar za ureditev in obnovo Mariborske knjižnice. Če bi še to prenehali verjeti, bi bilo zares hudo.

Ob odhodu s prireditve si izposodimo kako knjigo, morda tako, ki govori o Mariboru in njegovi preteklosti, ali pa si zaželimo, da bi nas pobožala pesem in bi nam verzi pokazali svet v novih, drugačnih in lepših barvah. Tudi španski učbeniki so nam na voljo. Kadar se zaustavimo ob pultu in v prostorih, natlačeni s knjigami in že malce nevarnih, da nam ne bo kaj priletelo na glavo, nas osebje razvaja. Ni nam treba doma brskati po računalniku ali med potjo po pametnem telefonu in si izbrati zaželeno knjigo. To storijo za nas, prijazni so in naklonjeni, odpravijo se tudi v skladišče in nam knjige zatem izročijo v roke. Tanke in debele, take, ki so že malce umazane, ker jih je bralo veliko ljudi. Blizu so nam računalniki, tablice in pametni telefoni, toda stara in papirnata knjiga je še vedno naša prijateljica. Kaj smo rekli o prijateljih?

Ne moremo brez njih. Če jih ni, takih iz mesa in krvi, in onih, natisnjenih na papirju, je življenje prazno in pusto.

Še zadnji pogled na Rotovški trg in potem se oddaljimo. Vemo, da bomo prihajali vedno znova. Tja, kjer je lepo, se človek vrača. Naj bo tako danes in tudi jutri.

Marija Švajncer